

Білоцерківський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра анатомії та гістології ім. П.О.Ковальського

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Морфологія сільськогосподарських тварин» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Освітньо-професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Викладач: Бевз Ольга Сергіївна Посада: доцент кафедри анатомії та гістології ім. П.О.Ковальського Науковий ступінь: кандидат ветеринарних наук Робоче місце: навчальний корпус № 10 (вул.Ставищанська, 126), ауд.209,(кафедра анатомії та гістології ім. П.О.Ковальського). Зв'язок з викладачем: +380503348707 (Telegram, Viber, WhatsApp) E-mail: olga.bevz@btsau.edu.ua</p>
<p>Компонент освітньої програми</p>	<p>обов'язковий</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Семестр викладання</p>	<p>перший</p>
<p>Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин</p>	<p>4 кредитів / 120 годин (з них лекції – 28 години, практичні – 28 годин, семінари – 4 годин, самостійна робота - 60 годин)</p>
<p>Форми навчання</p>	<p>денна, заочна, дистанційна, дуальна, індивідуальний графік, змішана</p>
<p>Мета вивчення (чому це цікаво)</p>	<p>Курс спрямований на освоєння закономірностей будови тваринного організму на клітинному, тканинному, органному та системному рівнях та його індивідуального розвитку. Вивчаючи дисципліну пізнаєте значення мікрморфології (цитології, гістології, ембріології) та анатомії сільськогосподарських тварин для технолога з виробництва та переробки продукції тваринництва. Навчитесь користуватись світловим мікроскопом для визначення окремих тканин та органів, опануєте макро- та мікроструктуру органів апаратів руху, дихання, травлення, сечостатевого, а також шкірного покриву та його похідних, нервової, ендокринної, кровотворної і серцево-судинної систем, які визначають продуктивність тварин та мають важливе значення для практики штучного осіменіння, розведення, птахівництва.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Дисципліна базується на знаннях загальної біології отриманих під час навчання у ЗОШ.</p>

<p>Результати навчання (чому можна навчитися)</p>	<p>Опанувавши цей курс Ви зможете працювати з мікроскопом та визначати окремі органи, тканини, якість сперми; відрізнити кістки різних відділів осьового та периферичного скелета с.-г. тварин і птиці; визначати на живих тваринах та тушах стан і розвиток шкірного покриву та його похідних, місця розташування кісток, суглобів, окремих м'язів та їх груп; розпізнавати внутрішні органи сільськогосподарських тварин і птиці; визначати проекцію внутрішніх органів та видимі структури скелета. Після закінчення курсу Ви будете володіти спеціальною міжнародною морфологічною термінологією.</p>
<p>Зміст дисципліни (перелік тем)</p>	<p>Теми лекцій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цитологія. Репродукція клітини. 2. Загальна ембріологія. 3. Ембріогенез хребетних. 4. Загальна гістологія. Епітеліальна тканина. 5. Сполучна тканина. 6. М'язова тканина. 7. Нервова тканина. 8. Остеосиндесмологія. 9. Міологія. Дерматологія. 10. Спланхнологія. 11. Органи дихання та виділення. 12. Статеві органи самця та самки. 13. Ендокринологія. Ангіологія. 14. Нейрологія. Естезіологія. <p>Теми практичних занять</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Будова мікроскопа, правила роботи з ним. Органоїди. 2. Основні етапи ембріогенезу хребетних. 3. Епітеліальна і сполучна тканина. 4. М'язова та нервова тканини. 5. Осьовий скелет. 6. Периферичний скелет 7. З'єднання кісток. 8. Міологія та дерматологія 9. Органи травлення. 10. Органи дихання. Органи виділення 11. Органи розмноження самки та самця. 12. Серцево-судинна система та органи кровотворення. 13. Ендокринна та нервова система. 14. Естезіологія.
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, демонструються навчальні відео та анімації. Практичні заняття проводяться із використанням мікроскопічної системи візуальної демонстрації мікропрепаратів на екрані телевізора (бінокулярний мікроскоп, окуляр-відеокамера, телевізор LG), оптичних приладів – мікроскопів, гістологічних та анатомічних препаратів. Під час очного та дистанційного навчання, активно використовується система дистанційного навчання БНАУ – Moodle, онлайн-платформи ZOOM, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram за допомогою яких здійснюється навчання та, частково, контроль знань.</p>

Форми контролю	Модульний контроль (усно), комбіновані завдання тестового характеру, виконання завдань в робочому зошиті, іспит																														
Схема оцінювання знань	<p>Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="565 281 1560 737"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E</td> <td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F</td> <td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90-100	A	Відмінно	Зараховано	82-89	B	Добре	75-81	C	Задовільно	64-74	D	60-63	E	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS			За національною шкалою																											
		іспит	залік																												
90-100	A	Відмінно	Зараховано																												
82-89	B	Добре																													
75-81	C	Задовільно																													
64-74	D																														
60-63	E	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання																													
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням																													
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням																													
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в on-line режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>																														
Рекомендовані джерела інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новак В. П., Бевз О. С., Мельниченко А. П. Цитологія, гістологія, ембріологія; за заг. ред. В. П. Новака. 3-є вид., змін. і доп. Львів: «Магнолія 2006», 2021. 436 с. 2. Новак В. П., Бичков Ю. П., Пилипенко М. Ю. Цитологія, гістологія, ембріологія: підручник. Київ, 2008. 512 с. 3. Новак В. П., Мельниченко А. П., Бевз О. С. Цитологія, гістологія та ембріологія: практикум зі спеціальної гістології з курсу для студентів денної форми навчання за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Біла Церква, 2013. 87с. 4. Новак В. П., Мельниченко А. П., Бевз О. С. Методичні рекомендації щодо організації та проведення навчальної практики з цитології, гістології та ембріології для студентів денної форми навчання основного курсу та ступеневої підготовки напряму підготовки 6.11.101 «Ветеринарна медицина» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з курсу «Цитологія, гістологія та ембріологія». Біла Церква, 2013. 40 с. 5. Новак В. П., Бевз О. С., Мельниченко А. П. Цитологія, гістологія та ембріологія: методичні вказівки з цитології з курсу для студентів денної 																														

форми навчання за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Біла Церква. 2019. 59 с.

6. Новак В. П., Бевз О. С., Мельниченко А. П. Методичні вказівки з самостійної роботи студентів «Органогенез» курсу «Цитологія, гістологія та ембріологія» та «Морфологія сільськогосподарських тварин» для студентів денної форми навчання за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу. Біла Церква, 2018. 37 с.

7. Новак В. П., Бевз О. С., Мельниченко А. П., Сторожук В. А. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи із ембріології». Біла Церква. 2020. 59 с..

8. Е-система Moodle <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=843>

9. Морфологія сільськогосподарських тварин / В.Т. Хомич та ін.; за ред. В. Т. Хомича. Київ: Вища освіта, 2003. – 527 с.

10. Костюк В. К. Атлас анатомії свійських тварин (остеологія). Київ, 2001.

11. Pawlina W., Ross M. H. Histology: A Text and Atlas: with Correlated Cell and Molecular Biology. 2002.

12. Michael H. R. A Text and Atlas: With Correlated Cell and Molecular Biology . 2007.

13. Abraham L., Kirszenbaum L. Histology and Cell Biology: An Introduction to Pathology. 2002.

14. Lesli P. Gartner Color Atlas and Text of Histology. Wolter Kluwer helth. 2012.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека БНАУ. м. Біла Церква, Соборна пл., 8/1
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 3, <http://www.nbu.gov.ua>
3. [http://www. Google.com.ua](http://www.Google.com.ua)